

CƠ HỘI: SỐ PHẬN, CÁI TÂM VÀ SỰ TÁO BẠO

Đó là một lộ trình 'hoàn hảo' mà tôi đã 'lập trình' sẵn cho mình khi vừa rời khỏi giảng đường đại học. Ở tuổi 22, tương lai trước mắt tôi là một con đường thẳng với những 'mốc đến' cụ thể, rõ ràng. Tuy nhiên, bản thân cuộc đời luôn là một hành trình dài với nhiều ngã rẽ, và điều mà tôi tuy từng trải nghiệm chính là hai chữ 'cơ hội'.

Bởi 'cơ hội' đã giúp tôi xác định được một chương trình học tập phù hợp,

một lĩnh vực chuyên môn mới mẻ và một đề tài mà mình tâm đắc và trăn trở bấy lâu. 'Cơ hội' lại đến khi đề tài nghiên cứu Thạc Sĩ được tôi bảo vệ thành công và được phép chuyển tiếp lên đề tài Tiến Sĩ trong vòng chưa đầy một năm. Và gần đây nhất, 'cơ hội' lại gõ cửa khi Đại học Monash (Australia) đã đồng ý hỗ trợ tôi một suất học bổng giá trị để có thể hoàn thành chương trình Tiến Sĩ của mình trước khi tôi bước sang tuổi 28.

Mặc dù chặng đường trước mắt còn quá dài để tôi dễ dãi tự thưởng cho mình hai chữ 'thành công', 'cơ hội' là điều mà tôi muốn nhắc đến khi bạn bè và những nghiên cứu sinh khác hỏi tôi về 'bí quyết' và những trải nghiệm của mình trong một năm qua. Đáp lại, tôi dường như đọc được những sự nghi ngại trong ánh mắt nhiều người, bởi họ chưa tin tưởng đó thực sự là 'đáp án' trung thực nhất mà tôi muốn chia sẻ với họ. Nhưng tôi thực sự không trách họ, bởi cũng như nhiều người khác, tôi cũng đã từng không tri ngộ hết ý nghĩa sâu xa của hai chữ 'cơ hội'.

MAY MẮN SINH ĐÚNG THỜI

Bên chén trà đầu năm với GS Nguyễn Hoà, tôi đã nói vui rằng 'Em thật may mắn khi sinh ra đúng thời'. Thực vậy, là sinh viên khoá K37 (2003-2007), tôi may mắn khi được thụ hưởng một mô hình giáo dục tuy được áp dụng không

LÀ MỘT CỰU SINH VIÊN, MỘT GIÁNG VIÊN CỦA ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ, ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI, VÀ GIỜ ĐÂY LÀ MỘT NGHIÊN CỨU SINH TIẾN SỸ TẠI TRƯỜNG ĐH MONASH, ÚC, TÔI VIẾT RA NHỮNG TRẢI NGHIỆM CỦA MÌNH NHƯ MỘT LỜI TỰ RĂN DẠY CHO BẢN THÂN, MỘT SỰ CHIÊM NGHIỆM MUỐN CHIA SẺ CÙNG ĐỒNG NGHIỆP VÀ MỘT LỜI TRI ÂN TỚI NHỮNG NGƯỜI ĐÃ GÓP PHẦN KHIẾN CHO KHẤU HIỆU CHUNG CỦA TRƯỜNG CHÚNG TA THỰC SỰ CÓ Ý NGHĨA.

lâu nhưng lại mang trong mình nhiều nét hiện đại, đột phá ngay trên đất nước mình: chương trình của Hệ Chất Lượng Cao (Khoa Sư Phạm Tiếng Anh, ĐH Ngoại Ngữ, ĐH Quốc Gia, Hà Nội). Trong rất nhiều điều quý báu mà tôi học được khi còn là một sinh viên trong Hệ, tôi cảm nhận rõ rệt nhất lợi ích lớn lao của những kỹ năng sống, học tập và làm việc. Tôi còn nhớ cái nhìn e ngại của các giáo sư và sinh viên quốc tế, bạn học và nghiên cứu sinh của mình tại ĐH Monash danh tiếng khi tôi 'dám' trình bày đề cương nghiên cứu của mình. Thực tế, nhiều nghiên cứu sinh khác đã có rất nhiều cơ hội được diễn tập bài trình bày của mình trong các hội nghị và hội thảo trước 'thời khắc' mà nhiều người trong số họ cho là 'sinh tử' – khi một đề cương có thể bị bác bỏ, kéo theo công sức cả năm trời xuống sông biển. Tuy nhiên, 'trôi chảy', 'tự tin', 'ngạc nhiên' và 'đầy hứa hẹn' tại các hội thảo lớn' là những lời khen mà ba vị giám khảo uy tín dành cho tôi sau bài trình bày của mình. Bản thân tôi thì không mấy 'ngạc nhiên', không phải vì tôi tự phụ hay huyền hoặc về bản thân mình,

mà tôi hiểu đó là thành quả có được sau một quá trình luyện rèn một 'xâu' những kỹ năng trong Hệ Chất lượng cao (CLC) như kỹ năng trình bày, diễn thuyết, tổ chức thông tin, báo cáo, sử dụng công nghệ thông tin. Tôi vẫn luôn tâm niệm rằng 04 năm là sinh viên Hệ đào tạo Chất lượng cao là quãng thời gian mà từng giây phút đều là những 'cơ hội' học tập và rèn luyện quý báu mà rất nhiều người đi trước tôi đã không may mắn có được.

"CƠ HỘI" ĐẾN TỪ CÁI TÂM VÀ ĐỨC HI SINH

Tuy nhiên, tôi sẽ mãi là con người 'duy tâm', 'siêu hình' và 'phủ định sạch trơn' những nỗ lực phi thường của bao nhiêu con người nếu tin 'cơ hội' đơn thuần chỉ là sự hào phóng của số phận. Tôi còn nhớ cái ngày mà tôi chuẩn bị hồ sơ xin học bổng để học lên Tiến sỹ, câu hỏi đầu tiên mà người xét tuyển đặt ra cho tôi không phải là bằng điểm đại học, là bằng cấp loại gì, mà đơn giản chỉ là: 'Em có những thành tích nghiên cứu khoa học trong quá khứ không?'. Và nếu câu trả lời là 'không', cánh cửa sẽ khép lại. Khi đó, tôi chợt nhớ đến những ngày

đông rét buốt, thầy và trò trong Tổ Chất Lượng Cao kiên trì nán lại bên bờ hồ của Khoa Pháp rất lâu sau giờ học để chữa đề cương nghiên cứu, hay những ngày hè oi bức, tôi loay hoay, long ngóng bên chiếc đèn chiếu thô sơ ngày nào để chụp chứng trình bày những nghiên cứu khoa học sinh viên đầu tiên của mình. Tôi thấy ở đó có cô Thu Hương và thầy Tuấn Minh trong Ban Chủ Nhiệm Khoa với bốn bề công việc, cùng bao thầy cô khác mà thời gian của họ có thể quý đổi ra nhất nhiều giá trị vật chất to lớn. Nhưng gác sang một bên tất cả những lo toan, bôn rộn vật chất ấy, tất cả các thầy cô đều chăm chú lắng nghe chúng tôi một cách nghiêm túc, đồng thời 'hào phóng' góp ý và động viên chúng tôi rất nhiều, cho dù tự thân chúng tôi hiểu rằng những nghiên cứu của mình còn rất nhiều thiếu sót. Chính các thầy cô đã cho tôi thấy không chỉ cái 'tâm' của một người thầy, một nhà nghiên cứu khoa học chân chính mà còn là cả một tấm lòng cao cả biết hi sinh cho sự tiến bộ chung của cả một cộng đồng. Những nỗ lực của các thầy cô khi đưa lý luận về phương pháp nghiên cứu vào giảng

day trong chương trình của Hệ Chất Lượng Cao hay sự tạo điều kiện tối đa để sinh viên được thực hành và trải nghiệm về nghiên cứu dưới hình thức những nghiên cứu khoa học sinh viên ... là những công việc mà người khác nhìn vào sẽ cho là 'vẽ việc', là 'vác tù và hàng tổng' bởi nó không mang lại những lợi ích vật chất cho chính bản thân thầy cô hay những thành quả nơi người học trong một sớm một chiều. Tuy nhiên, tôi tự hào dám đưa những trải nghiệm của mình ra làm một minh chứng rõ ràng cho thấy những nỗ lực của họ không hề uổng phí.

SỰ ĐẠI DỘT ĐÁNG YÊU

Đứng trước những lựa chọn quan trọng của cuộc đời mình, tôi thường bị bạn bè chê cười là một kẻ 'đại đột'.

Lần thứ nhất là khi tôi còn bước vào ngưỡng cửa đại học. 'Đại gì mà vào hệ Chất Lượng Cao! Rồi cũng chỉ là cái bằng thôi mà' là câu nói tôi thường nghe những sinh viên khác nói sau lưng mình khi còn lưỡng lự trước quyết định đăng ký thi tuyển. Trong bọn trẻ, tôi đã 'liều lĩnh' chọn cho mình con đường chông gai hơn, cho dù điều đó có nghĩa là quãng thời gian 04 năm tới rồi cũng sẽ vất vả chẳng kém ôn thi vào đại học. Và giờ đây tôi rất đổi tự hào về nó, kết thúc với đúng cũng chỉ là tấm bằng như bao người phán đoán, nhưng giá trị của cuộc sống vốn đâu phải chỉ nằm ở một tấm giấy mà thôi?

Lần thứ hai tôi bị chê là 'đại đột' là khi quyết định học cao học tại trường. 'Chán lắm, chẳng học được gì đâu' lại là câu nói tôi đã 'dám' bỏ ngoài tai để chấp nhận vừa đi làm vừa đi học, đầu phải hi sinh cả những ngày nghỉ cuối tuần của mình. Nhưng ngày nay, khi đi học ở một trường đại học danh giá thuộc đẳng cấp quốc tế, tôi lại thấy hai năm học cao học ở trường lại vô cùng hữu ích cho con đường đi của mình. Rất nhiều những khái niệm lý luận, trường phái lý thuyết và phương pháp luận khoa học được các giáo sư bên nước ngoài 'mặc nhiên' là nghiên cứu sinh của họ đã phải biết, hay phải tự tìm hiểu, thì ít nhiều tôi đã được nghe giảng ở các lớp cao học tạo trường. Và trong khi rất nhiều bạn học của tôi phải mất không ít thời gian

mày mò 'tìm đường' trong các thư viện đồ sộ, tôi đã có những thuận lợi hơn khi đã được nghe, được giới thiệu và tri ngộ phần nào về những tri thức đó.

Và lần thứ ba tôi bắt gặp ánh mặt nghi ngại của những người xung quanh là khi tôi chọn cho mình chương trình Thạc sỹ với 100% nội dung nghiên cứu. Đó là một con đường vất vả, không 'an toàn' và cũng 'mông lung' hơn những lựa chọn khác, nên cũng là dễ hiểu khi bạn bè, nhất là những người cùng ra đi với tôi năm đó thấy lo lắng và ái ngại cho quyết định của tôi. Bản thân tôi cũng không khỏi cảm thấy lo lắng, vì cuộc sống xa nhà vốn đã không dễ dàng giờ đây lại đòi hỏi tôi phải tự lập nhiều hơn trong học tập và nghiên cứu. Nhưng khi sang học tập tại ĐH Monash, tôi nhận

thấy có vô số cơ hội mà nếu nghiên cứu sinh biết tích cực và mạnh dạn hơn sẽ khiến con đường đi của mình bớt phần vất vả. Có rất nhiều sự hỗ trợ, tư vấn, định hướng, các buổi thỉnh giảng và hội thảo mà Khoa Giáo dục học hay nhiều giáo viên tâm huyết đứng ra tự tổ chức, qua đó người học có thể tham dự để nâng cao kiến thức, phương pháp luận, kỹ năng hay đơn giản là nâng cao sự tự tin và 'xốc lại' nguồn cảm hứng nghiên cứu của mình. Theo tôi, đó thực sự là những ưu thế của một nền giáo dục tiên tiến mà người học, chỉ cần có tinh thần học hỏi, cầu thị và trao đổi để cùng tiến bộ, sẽ có thể tận dụng và nâng cao hiệu quả học tập nghiên cứu của mình một cách tối đa tại nước ngoài.

VŨ HẢI HÀ

